

Poznań, 27.07.2022 r.

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI PROBLEMOWEJ/
SPRAWDZAJĄCEJ*
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ ODDZIAŁ HIGIENY KOMUNALNEJ **
WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W POZNANIU
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W
GRODZISKU WIELKOPOLSKIM
ul. Rakoniewicka 42, 62 – 065 Grodzisk Wielkopolski
adres PSSE**

1. Data kontroli: 04.07.2022 r.

2. Znak pisma: DN-HK.1611.3.2022

3. Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE: Oddział Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Wielkopolskim.

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób* przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem WPWIS – upoważnienie nr: 14/2022 z dnia 28.06.2022 r.:

– asystent Oddziału Higieny Komunalnej

– młodszy asystent Oddziału Higieny Komunalnej

– stażysta Oddziału Higieny Komunalnej

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób* biorących udział w kontroli ze strony PSSE Grodzisku Wielkopolskim:

– Starszy Instruktor Higieny

4. Zakres kontroli:

Sprawdzenie pod względem merytorycznym działalności Oddziału Nadzoru Stanowisko Pracy ds. Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Wielkopolskim w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami wodnymi

5. Wyniki kontroli

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Na podstawie poniższych ustaleń kontroli***:

1. Pozytywnie

2. Pozytywnie z uchybieniami

3. Pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości

4. Negatywnie

Ocenia się działalność PSSE w Grodzisku Wielkopolskim w kontrolowanym zakresie.

Dokonano oceny nadzoru PSSE w Grodzisku Wielkopolskim nad wodociągiem

Dokumentacja prowadzona jest prawidłowo. W teczce wodociągu znajdują się: protokoły z kontroli wraz z załącznikami, upoważnienia, zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli, wyniki badań próbek wody wykonywane w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej, obszarowe oraz okresowe oceny o jakości wody, protokoły poboru próbek wody, protokoły uzgodnień.

Właścicielem i administratorem wodociągu

jest

Punkty poboru próbek

wody są wyznaczane w uzgodnieniu z przedsiębiorstwem wodociągowym i są wymienne dla przedsiębiorstwa i PSSE. Na sieci wyznaczonych jest 5 punktów poboru próbek wody oraz 1 na stacji uzdatniania. Liczba wyznaczonych punktów jest wystarczająca w stosunku do długości sieci wodociągowej (32,2 km z przyłączami), liczby odbiorców (ok. 1548 osób).

PSSE w Grodzisku Wielkopolskim podpisała protokół uzgodnień na rok 2022 z ww. wodociągiem w dniu 11.10.2021 r. Do pisma przekazującego ww. protokół dołączony jest harmonogram poboru próbek wody wykonywanych w ramach kontroli urzędowej. W harmonogramie ujęte są dokładne daty planowanego poboru. Poinformowanie podmiotu o zaplanowanych terminach kontroli urzędowej (poboru próbek wody) może doprowadzić do ewentualnego wcześniejszego przygotowania się do tej kontroli. Tym samym uzyskane wyniki badań próbek wody mogą nie odzwierciedlać jakości wody w okresach między kontrolami urzędowymi. Ponadto w ww. piśmie PSSE poinformowała Zarządzającego, iż „w ramach kontroli wewnętrznej próbki wody powinny być pobrane w tym samym dniu co zaplanowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną”. W powyższej sytuacji PSSE powinna posiadać informację o planowanych datach poboru próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (ustalonych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi) i na ich podstawie opracować harmonogram poboru w ramach kontroli urzędowej. Ponadto zgodnie z ustaleniami ze szkolenia dla pracowników pionu higieny komunalnej Powiatowych Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych woj. wielkopolskiego w miejscowości Zawidowice w 2018 r. harmonogramy poboru próbek wody do spożycia wykonywane w ramach kontroli

wewnętrznej powinny być zaplanowane tak, aby pobory (w ramach kontroli wewnętrznej) w kierunku parametrów gr. A i B nie były wykonywane w tych samych dniach.

Zarządzający wodociągiem wykonuje badania jakości wody w Laboratorium podwykonawcą części badań jest

(laboratoria posiadają zatwierdzony system jakości badań przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Wyniki badań próbek wody z kontroli wewnętrznej przekazywane są regularnie do PSSE w Grodzisku Wielkopolskim.

Pracownicy prowadzą wykaz awarii wodociągowych zgłaszanych przez przedsiębiorstwo wodociągowe, który zawiera następujące dane: data wpływu/poinformowania, od kogo/czego dotyczy. W przypadku stwierdzenia awarii w pracy wodociągu producent wody przekazuje mailowo/telefonicznie informacje do PSSE w Grodzisku Wielkopolskim. W protokole kontroli brak zapisu o poinformowaniu producenta wody o obowiązku każdorazowego informowania organu o wystąpieniu awarii lub przerw w dostawie wody.

Pracownicy przygotowują okresowe oceny o jakości wody w oparciu o § 22 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294, ze zm.), które otrzymują przedsiębiorstwa wodociągowe oraz władze samorządowe. W ocenach okresowych wydawanych na podstawie niekwestionowanych wyników badań PPIS w Grodzisku Wlkp. informuje, iż w dalszym ciągu obowiązuje decyzja z dnia 30.12.2008 r. stwierdzająca przydatność wody do spożycia. Opracowywane są również, zgodnie z § 23 ww. rozporządzenia, oceny obszarowe o jakości wody, które zawierają wszystkie informacje określone w wymienionym paragrafie. Należy jednak zauważyć, iż w ocenie obszarowej dla gminy za rok 2021 wystąpiła omyłka pisarska polegająca na tym, iż opisując wodociąg stwierdzono, iż wodociąg spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Wskazane jest jednak aby wydawać (oprócz ocen w oparciu o § 22 rozporządzenia) bieżące oceny o jakości wody zgodnie z § 21 ww. rozporządzenia, na podstawie aktualnych sprawozdań z badań jakości wody w ramach kontroli urzędowej jak i realizowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe według ustalonego harmonogramu.

Do PSSE w Grodzisku Wielkopolskim w 2021 r. wpłynął 1 wniosek o wydanie oceny higienicznej dotyczący wodociągu (data wpływu do PSSE – 04.08.2021 r.), w roku 2022 - 0. Zarządca wodociągu zwrócił się o wydanie pozwolenia na

użytkowanie inwestycji polegającej na budowie studni zastępczej z pompą głębinową, wymianą rurociągów międzyobiektowych i budową 3 zbiorników retencyjnych. W dniu 09.08.2021 r. PPIS w Grodzisku Wielkopolskim ocenił pozytywnie pod względem higienicznym materiały i wyroby użyte do ww. inwestycji powołując się na § 24 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.). Wątpliwości budzi zakwalifikowanie studni jako wyrobu stosowanego w dystrybucji wody zgodnie z § 24 pkt. 3, a nie jako element jej uzdatniania.

PSSE w Grodzisku prowadzi rejestr wydanych ocen o materiałach i wyrobach stosowanych do uzdatniania wody.

Zgodnie z informacjami przekazanymi w czasie kontroli w latach 2021-2022 nie stwierdzono przekroczeń w zakresie bakteriologicznym i fizykochemicznym w omawianym wodociągu. Według oświadczenia pracownika PSSE w Grodzisku Wielkopolskim w przypadku stwierdzenia złej jakości wody np. pod względem bakteriologicznym PSSE poinformowałaby telefonicznie Zarządzającego o zaistniałym przekroczeniu (pracownicy fakt ten odnotowaliby w postaci adnotacji służbowej).

Podczas kontroli przeprowadzonej w wodociągu nie odnotowano, aby pracownik PSSE w Grodzisku Wielkopolskim przedstawił do wglądu przedstawicielom kontrolowanego przedsiębiorstwa legitymację służbową oraz upoważnienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego do przeprowadzenia ww. kontroli.

Pobór próbek wody odbył się na stacji uzdatniania wody w zakresie parametrów grupy B [(określonej w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294, ze zm.)], zgodnie z Procedurą Poborową PTW-HK-01. Pobór wykonano w obecności przedstawiciela producenta wody. Próbkę nie zostały pobrane aseptycznie czystymi rękami lub w sterylnych rękawiczkach, co jest niezgodne z ww. procedurą oraz obowiązującymi normami.

Pracownik wyposażony był w sprzęt do pobierania i transportu próbek. Butelki przygotowane zostały prawidłowo. W trakcie kontroli sprawdzono temperaturę wody. Z uwagi na fakt, iż podczas kontroli uzyskano informację, iż w momencie poboru próbek woda nie była chlorowana odstąpiono od pomiaru poziomu chloru. W związku z powyższym nie jest wskazane, aby w protokole poboru/przyjęcia próbek do badań używać zapisu w rubryce „chlor wolny” - n.w., ponieważ jest on niejednoznaczny. Zapis ten sugeruje, iż chlor nie występuje, co zostało stwierdzone za pomocą testu. W przypadku niewykonania

oznaczeń chloru wskazane jest wykreślić pole i zmieścić stosowną uwagę w treści protokołu (AK-HK-1). PSSE w Grodzisku posiada 1 opakowanie wzorców do pomiaru chloru. Z uwagi na brak części etykiety na butelce na której znajdowała się data ważności nie można stwierdzić czy posiadane wzorce są aktualne. Odczynniki chemiczne powinny być przechowywane w oryginalnych opakowaniach, z oryginalną etykietą producenta dostarczającą informacji o danym preparacie, w tym o terminie ważności.

Wypełniono protokół poboru/przyjęcia próbek do badań, w którym zawarto informacje o temperaturze wody, miejscu pobrania próbki itp. W protokole cytowana jest procedura poborowa PTW-HK-01. W rubryce „miejsce pobrania próbki” wpisano współrzędne geograficzne.

Pracownicy PSSE w Grodzisku Wielkopolskim przeprowadzili kontrolę sanitarną ujęcia oraz stacji uzdatniania wody wodociągu

Skontrolowano: ujęcie wód podziemnych (2 studnie), budynek stacji uzdatniania wody (halę filtrów, chlorownię, pomieszczenie sanitarno-higieniczne, dyżurkę z szafkami na odzież osobistą i roboczą, kotłownię, pomieszczenie z agregatem prądotwórczym).

Protokoły z kontroli sanitarnej wodociągu (AK-HK-2) oraz załączniki tj.: ZF/PT/HK/01/01/10 – „ocena stanu sanitarnego urządzenia wodociągowego”, ZF/PT/HK/01/01/11 – „ocena stanu sanitarnego urządzenia wodociągowego opartego na jednym ujęciu wody” są wypełniane elektronicznie. Podczas kontroli nie odnotowano, aby osoba kontrolująca pozyskała informację na temat: częstotliwości płukania filtrów oraz ostatniej daty ich płukania, daty ważności dezynfektanta, który składowany był w chlorowni oraz daty ostatniego chlorowania. Podczas kontroli nie zarejestrowano, aby osoba kontrolująca zweryfikowała posiadane przez Zarządzającego wzorce do oznaczania chloru wraz z ich aktualną datą ważności oraz apteczki pierwszej pomocy. Ponadto podczas przedmiotowej kontroli nie poinformowano Administratora wodociągu, iż zgodnie z § 24 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi każdorazowe zastosowanie materiału, lub wyrobu używanego do uzdatniania wymaga uzyskania pozytywnej oceny higienicznej właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej, potwierdzającej bezpieczeństwo zdrowotne stosowanego materiału bądź wyrobu. Podczas kontroli nie sprawdzono również stanu sanitarno-technicznego całych zbiorników wody uzdatnionej w sposób pozwalający na ocenę sanitarną całego obiektu (w przypadku gdy kwestie bezpieczeństwa i kwestie techniczne na to pozwalają kontrola powinna również obejmować wnętrza zbiorników). Mimo, iż nie

wszystkie kwestie zostały poruszone podczas przedmiotowej kontroli to zostały zawarte w sporządzonym protokole kontroli.

W omawianym dokumencie brak informacji o postępowaniu z odpadami komunalnymi, sposobie pomiaru chloru przez administratora. Podczas przeprowadzonej kontroli nie dokonano również wizji ogrodzenia obiektu w celu stwierdzenia ewentualnych ubytków.

Załączniki ZF/PT/HK/01/01/10, ZF/PT/HK/01/01/11 wypełnione prawidłowo, wymagają jednak uszczegółowienia w zakresie informacji o ujęciu i strefach ochronnych.

W trakcie trwania kontroli sprawdzono dokumentację obiektu, którą wymieniono w punkcie II.11 „Dokumenty oceniane w trakcie kontroli”.

Na podstawie kontroli przeprowadzonej w dniu 04.07.2022 r. stwierdzono, iż pracownicy PSSE w Grodzisku Wlkp. prowadzą nadzór nad wodociągiem . Niemniej jednak nie wszystkie zapisy określone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294, ze zm.) są realizowane. Ponadto podczas kontroli przedmiotowego wodociągu pominięto pewne kwestie wpływające na jakość wyników kontroli (kontroli poborowej i sanitarnej).

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

1. Nie wydaje się bieżących ocen o jakości wody zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294, ze zm.), na podstawie aktualnych sprawozdań z badań jakości wody w ramach kontroli urzędowej jak i realizowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe według ustalonego harmonogramu. Skutkuje to naruszeniem obowiązujących przepisów.
2. Próbkę wody nie zostały pobrane aseptycznie czystymi rękami lub w sterylnych rękawiczkach. Skutkuje to możliwością otrzymania niewiarygodnych wyników badań.
3. Wzorce do oznaczania chloru przechowywane są w pojemnikach, na których nie znajduje się data ważności. Skutkuje to możliwością stosowania odczynników o nieaktualnych dacie, co w konsekwencji może powodować zafałszowanie wyników.

5.3. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. Należy wydawać bieżące oceny o jakości wody zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294, ze zm.) na podstawie aktualnych sprawozdań z badań jakości wody w ramach kontroli urzędowej jak i realizowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe według ustalonego harmonogramu.
2. Próbkę wody należy pobierać aseptycznie czystymi rękami lub w sterylnych rękawiczkach.
3. Należy posiadać wzorce do oznaczania chloru w pojemnikach opatrzonych datą ważności.

5.4. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości:

Nie dotyczy.

Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę przekazać w terminie**** do 7 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Grodzisku Wielkopolskim, drugi dla WPWIS.

W toku kontroli zgromadzono akta (dowody zgromadzone podczas kontroli) ponumerowane od AK-HK-1 do AK-HK-2.

Zastępca Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego

mgr Alicja Kurek

.....
data, podpis WPWIS

* - niepotrzebne skreślić

** wpisać właściwą komórkę organizacyjną

*** właściwe podkreślić i uzasadnić

**** termin ustala WPWIS